

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Dukesa a členov senátu JUDr. Juraja Semana, JUDr. Beaty Miničovej, JUDr. Jany Zemaníkovej a JUDr. Zuzany Ďurišovej, v právnej veci žalobcu **L.**, zastúpeného advokátkou Mgr. O., zastúpenému advokátkou JUDr. E. **o určenie neplatnosti uznesení valného zhromaždenia žalovaného zo dňa 29. 06. 2001**, ktorá sa viedla na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 7 Cb 64/01, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16. novembra 2006 č. k. 6 Obo 298/2005-187, takto

r o z h o d o l :

Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorou zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, **m e n í** tak, že rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 7. júna 2005 č. k. 7 Cb 64/2001–155 **p o t v r d z u j e**.

Dovolanie v časti, smerujúcej proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, **o d m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 7Cb 64/2001-155 zo 7. júna 2005 určil, že

uznesenia riadneho valného zhromaždenia spoločnosti P., IČO X., ul. J. konaného dňa 29.6.2001 o 10.00 hod. v L. č. 6/I/2001 v časti neposkytnutia informácie o stave realizácie uhoľného hospodárstva v L., č. 8/I/2001 a č. 11/I/2001 obe v celosti, č. 14/I/2001 v časti poskytnutia informácií a vysvetlení týkajúcich sa poskytnutých darov, neposkytnutia informácie o vplyve súdnych sporov medzi žalobcom a žalovaným na činnosť spoločnosti žalovaného a v časti odmeňovania členov dozornej rady a obchodného vedenia a vysvetlenia rozdielov CASH FLOW koniec roka 2000 a začiatok roka 2001 sú neplatné. Vo zvyšku žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa mal za preukázané, že žalobca je akcionárom žalovaného, ktorý vlastní akcie v rozsahu 25,49 % na základnom imaní, preto žalobu podala oprávnená osoba v súlade s § 131 ods. 1 a § 183 Obch. zák. Pokiaľ žalovaný namietal aktívnu legitimitáciu žalobcu s poukazom na § 768c ods.13 Obch. zák., podľa ktorého i pre konania začaté pred 01. 01. 2002 platí úprava účinná od 01. 01. 2002 (zák. č. 500/2001 Z. z.), súd sa s týmto názorom nestotožnil a mal za to, že na daný prípad treba aplikovať obchodný zákonník účinný do 01. 01. 2002, teda § 183, podľa ktorého nemusel akcionár podať protest do zápisnice a neplatnosť uznesenia mohol v zákonom stanovenej lehote uplatniť na súde. V danej veci postupoval súd podľa § 768c ods. 1 Obch. zák. Aplikácia ustanovenia 768c ods. 13 Obch. zák. by znemožnila, aby sa akcionár domáhal neplatnosti valného zhromaždenia, hoci v čase konania valného zhromaždenia a podania žaloby toto ustanovenie, resp. podmienka nebola v zákone. Neobstojí ani tvrdenie, že žalobca nemá aktívnu legitimitáciu z dôvodu, že predbežným opatrením mal ako akcionár zablokovaný výkon všetkých práv akcionára vzhľadom k tomu, že toto predbežné opatrenie bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky zrušené.

Podľa § 180 ods. 1 Obch. zák. akcionár je oprávnený zúčastniť sa na valnom zhromaždení, hlasovať na ňom, požadovať na ňom informácie a vysvetlenia týkajúce sa záležitostí spoločnosti alebo záležitosti osôb ovládaných spoločnosťou, ktoré súvisia s predmetom rokovania valného zhromaždenia a uplatňovať na ňom návrhy. Vzhľadom k tomuto ustanoveniu súd dospel k záveru, že uznesenie valného zhromaždenia, ktoré sa konalo 29. 06. 2001 o 10.00 hod., a to č. 6/I/2001 v časti neposkytnutia informácie o stave realizácie uhoľného hospodárstva v L. je neplatné, pretože akcionár má právo informácie o hospodárení spoločnosti, táto časť informácie je bežná informácia o hospodárení spoločnosti.

Rovnako vyslovil neplatnosť uznesenia č. 14/I/2001 v časti neposkytnutia informácií a vysvetlení týkajúcich sa poskytnutých darov, neposkytnutia informácie o vplyve súdnych sporov medzi žalobcom a žalovaným na činnosť spoločnosti žalovaného, v časti ovplyvňovania členov dozornej rady a obchodného vedenia a vysvetlenia rozdielov CASH FLOW. Ide o informácie, ktoré nemali nič spoločne s obchodným tajomstvom tak, ako to tvrdil žalovaný a akcionár mal právo vedieť, komu, kedy a v akej výške poskytol žalovaný dary a taktiež mal právo vedieť, ako sú odmeňovaní členovia dozornej rady a vedenie spoločnosti. Pokiaľ sa jedná o neposkytnutie informácie o vplyve súdnych sporov medzi žalobcom a žalovaným, tak išlo o informáciu bežnú a žalovaný nemal dôvod na neposkytnutie tejto informácie. Súd však bol toho názoru, že i napriek tomu, že žalobca mal nárok na takúto informáciu, nešlo o informáciu, o ktorej by žalobca nič nevedel, pretože je/bol účastníkom všetkých konaní. Neplatnosť uznesení č. 8/I/2001 a č. 11/I/2001 vyslovil v celosti, pretože sa jednalo o informácie, týkajúce sa hospodárenia žalovaného a na takúto informáciu podľa § 180 ods.1 Obch. zák. mal žalobca právo.

Žalobu vo zvyšku zamietol, nakoľko dospel k záveru, že prijatými uzneseniami nebol porušený Obchodný zákonník. V súvislosti s uznesením č. 2/I/2001 uviedol, že zákon nepredpisuje, aby vystúpenia, protesty, otázky a podnety akcionárov boli do zápisnice zapisované v plnom znení. Podľa názoru súdu v danom prípade by išlo i šikanózne uplatnenie práva žalobcom. Pri zamietnutí žaloby v časti vyslovenia neplatnosti uznesení č. 3/I/2001 a č. 7/I/2001 žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že bol porušený zákon. Žalovaný splnil svoju povinnosť, dokumenty a materiály pred konaním valného zhromaždenia dal akcionárom k dispozícii a títo mali možnosť sa s nimi podrobne oboznámiť. Rovnako nevidel porušenie zákona pri prijatí uznesenia č. 5/I/2001. Neobstojí tvrdenie, že rokovania sa zúčastnila osoba, ktorá nie je akcionárom. Pokiaľ išlo o uznesenie č. 6/I/2001, súd vyslovil neplatnosť jeho časti a vo zvyšnej časti je toho názoru, že informácie, ktoré žiadal akcionár, nie sú bežné informácie, týkajúce sa hospodárenia žalovaného a informácie, ktoré by mohli byť bežne zverejňované, to isté platí aj o uznesení č. 14/I/2001, v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá, považoval súd informácie za dôverné. Súd zamietol aj návrh žalobcu, ktorým sa domáhal vyslovenia neplatnosti valného zhromaždenia, aby dozorná rada preskúmala, či členovia predstavenstva neporušili zákaz konkurencie vzhľadom na ich členstvo v predstavenstve B., upravenými stanovami spoločnosti, pretože sa stotožnil s vyjadrením žalovaného, ktorý uviedol, že táto informácia nemohla byť podaná z dôvodu, že v čase

konania valného zhromaždenia bolo predbežným opatrením, vydaným tunajším súdom, zakázané žalovanému a členom jeho orgánu vykonávať ich práva.

Pokiaľ ide o uznesenie č. 1/I/2001, mal súd za to, že išlo o informácie obchodného tajomstva, a preto na ich poskytnutie nemá žalobca právo. Obchodné kontakty (ako dodávatelia, odberatelia, zákazníci), podnikateľské plány, obchodné zmluvy, spôsoby financovania, výrobné a technické podklady (výrobné programy, technologické postupy, technické podmienky, technické výkresy, receptúry, návody a pod.) sú chránené zákonom za podmienok uvedených v § 17 Obch. zák., preto v tejto časti požadované údaje považoval za obchodné tajomstvo. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, rozhodujúc o odvolaní žalobcu aj žalovaného rozsudkom zo 16. 11. 2006 č. k. 6Obo 298/2005–187, rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej v časti, týkajúcej sa uznesení č. 8/I/2001 a č. 11/I/2001 potvrdil a v časti, týkajúcej sa uznesenia č. 6/I/2001 a 14/I/2001, zmenil tak, že určil, že uznesenia sú neplatné v celom rozsahu. Vo zvyšku napadnutý rozsudok potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že odvolací súd pokladal za vecne správne stanovisko súdu prvého stupňa, že pre daný prípad treba aplikovať § 183 Obchodného zákonníka v znení do účinnosti zákona č. 500/2001 Z. z., t. j. do 1. januára 2002, pretože v čase konania valného zhromaždenia nebolo podmienkou pre vymáhanie práva podľa § 131 ods. 1 Obchodného zákonníka podanie protestu do zápisnice z valného zhromaždenia. Táto podmienka bola stanovená novelou, ktorá nadobudla účinnosť až od 1. januára 2002.

Uznesením č. 6/I/2001, ktorým nebol prijatý návrh akcionárov, aby predstavenstvo odpovedalo na otázky, týkajúce sa uhoľného hospodárstva. Neprijatím tohto uznesenia bol porušený zákon v ustanovení § 180 ods. 1 Obchodného zákonníka. Požadovať od predstavenstva informácie a vysvetlenia sú základom oprávnenia akcionára, pomocou ktorého akcionár uplatňuje svoj vplyv na spoločnosť. Predmetom uvedeného uznesenia sú otázky, týkajúce sa ekonomiky a hospodárenia spoločnosti, ktorá má priamy vplyv na tvorbu zisku spoločnosti. Navrhované uznesenie je preto v celom rozsahu v súlade so znením cit. zákona. Podľa názoru odvolacieho súdu, ak by podľa názoru spoločnosti niektoré otázky mali

charakter obchodného tajomstva, akcionár spoločnosti je oprávnený aj na informácie tohto druhu s tým, že spoločnosť má následné právo na súdnu ochranu v prípade porušenia obchodného tajomstva v zmysle § 17 až § 20, § 51 Obchodného zákonníka. Odvolací súd preto aj v tejto časti rozhodnutie podľa § 220 O. s. p. zmenil a určil neplatnosť uznesenia č. 6/I/2001 v celom rozsahu.

Uznesením č. 14/I/2001 valné zhromaždenie neprijalo návrh, aby akcionár bol oprávnený dostať od valného zhromaždenia informácie a vysvetlenia, týkajúce sa poskytnutých darov, výšky úrokov z bankových úverov, o tom, aký negatívny vplyv na činnosť spoločnosti má množstvo súdnych sporov navrhovateľa a minoritného akcionára L. na činnosť spoločnosti, za akých podmienok sú uskutočnené transakcie so spoločnosťou akcionára B., vysvetlenie, či predstavenstvo, dozorná rada a obchodné vedenie spoločnosti sú odmeňované, keď nie sú vynaložené žiadne mzdové náklady, vysvetlenie, za aké úvery poskytla spoločnosť B. zaistovaciú záruku a vysvetlila rozdiel v cash-flow koniec roka 2000 rozdielny od začiatku roka 2001. Uvedené požadované informácie majú dopad na hospodárenia spoločnosti a vplyv na jej zisk. Nie je dôvodné, aby bolo obklesnené právo akcionára na informácie a vysvetlenia, týkajúce sa spoločnosti alebo záležitostí osôb ovládaných spoločnosťou v tejto ekonomickej oblasti (§ 180 ods. 1 Obchodného zákonníka). Akcionár má právo na informácie o výdavkoch spoločnosti, o pohybe a stavu peňažných prostriedkov na ktoromkoľvek účte spoločnosti. Odvolací súd preto v tejto časti rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 220 O. s. p. tiež zmenil a vyslovil neplatnosť tohto uznesenia v celom rozsahu.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 01. 02. 2007.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. V dovolaní uviedol, že prvostupňový súd v časti, v ktorej žalobe vyhovel, rozhodol nesprávne, pretože vec nesprávne právne posúdil. Má za to, že v spore nie je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu, keďže tento nevzniesol námietku ani jeden protest do zápisnice a nesplnil podmienku hmotného práva podľa § 183 Obch. zák. platného v rozhodnom čase. Žalovaný je názoru, že aj keď konanie bolo začaté pred 01. 01. 2002, malo byť dokončené podľa zákona, ktorý bol platný v čase rozhodovania súdu. Poukázal na to, že uzneseniami nebol porušený zákon, k porušeniu stanov nemohlo dôjsť a navyše tieto uznesenia neboli spôsobilé obmedziť práva žalobcu -

akcionára, preto neboli splnené zákonné predpoklady na určenie neplatnosti týchto uznesení. Žalovaný ďalej poukázal na to, že v konaní nebolo preukázané porušenie § 180 Obch. zák. neprijatím uznesenia č. 6/I/2001 a uznesenia č. 14/I/2001. Z dokazovania je zrejmé, že žalobcovi nebolo bránené vo výkone práv podľa príslušných ustanovení Obch. zákonníka a boli mu poskytnuté všetky vysvetlenia a informácie, na ktoré mal právo. Názor odvolacieho súdu, podľa ktorého je akcionár spoločnosti oprávnený aj na informácie, ktoré majú charakter obchodného tajomstva, je nesprávnou aplikáciou práva, nemá oporu v zákone a ide o porušenie § 17 Obch. zák. a čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Informácie, ktoré neboli žalobcovi poskytnuté, majú charakter obchodného tajomstva, ktorému zákon poskytuje právnu ochranu. S ohľadom na účel obchodného tajomstva je predstavenstvo oprávnené určiť mieru prípustnosti informovať akcionárov. Uviedol tiež, že má pochybnosti o vykonateľnosti takéhoto rozhodnutia. Rozhodnutím súdu boli žalobcovi priznané práva presahujúce práva garantované akcionárom zákonom. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorou zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a v časti o trovách konania, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorej sa týka zmeňujúca časť odvolacieho súdu, zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Hoci v časti, ktorou odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, dovolanie nie je prípustné, táto časť súvisí so zmeňujúcou časťou, preto ju navrhol tiež zrušiť.

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žiadal dovolanie v plnom rozsahu zamietnuť a zároveň poukázal na prípustnosť, resp. neprípustnosť dovolania podaného žalovaným.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie, ktoré podal včas účastník konania, smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie v časti prípustné (§ 238 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k záveru, že dovolanie je čiastočne opodstatnené.

Aj dovolací súd považuje za správny názor oboch súdov, že pre posúdenie splnenia podmienok pre uplatnenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia podľa § 183 nemožno použiť jeho znenie zavedené zák. č. 500/2001 Z. z. s účinnosťou od 01. 01. 2002. Keďže znenie účinné do 31. 12. 2001 nestanovovalo túto podmienku, nemožno právo žiadať o vyhlásenie neplatnosti uznesenia viazať na splnenie takejto podmienky, a to ani v spojení s § 768c ods. 1 a ods. 13. Opačný výklad by znamenal, že uplynutím 31. 12. 2001 by

akcionári nemohli uplatniť právo domáhať sa vyhlásenia uznesenia akciovej spoločnosti prijatého do 31. 12. 2001 za neplatné. Okrem iného by sa aj do 31.12. 2001 dôvodne podaná žaloba, o ktorej nebolo do konca roku 2001 právoplatne rozhodnuté, stala dňom 01. 01. 2001 nedôvodnou a bolo by ju treba zamietnuť.

Pôvodné znenie § 183 Obch. zák. odkazujúce na obdobné použitie § 131 Obch. zák. stanovilo ako podmienku pre úspešné uplatnenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia akciovej spoločnosti jeho rozpor so zákonom alebo stanovami. Prirodzenou podmienkou je, že valné zhromaždenie skutočne uznesenie prijalo. Podľa názoru dovolacieho súdu sa tak v prejednávanej veci nestalo. Valné zhromaždenie akciovej spoločnosti prijíma rozhodnutia formou hlasovania prítomných akcionárov. Na to, aby bolo rozhodnutie prijaté, musí získať predpísaný počet hlasov. Pokiaľ zákon alebo stanovky spoločnosti pre prijatie rozhodnutia s určitým obsahom nevyžadujú kvalifikovanú (spravidla dvojtretinovú) väčšinu, je rozhodnutie prijaté, ak zaň hlasuje väčšina prítomných akcionárov. Ak navrhované rozhodnutie (uznesenie) predpísanú väčšinu nezíska (bez ohľadu na to, či chýbajúce hlasy boli proti prijatiu rozhodnutia alebo sa hlasovania zdržali), tak žiadne rozhodnutie nebolo prijaté (nevzniklo).

Tak tomu bolo aj v prípade uznesení, ktorých sa týka zmeňujúce rozhodnutie dovolacieho súdu a sú spôsobilým predmetom dovolacieho konania. Podľa zápisnice z valného zhromaždenia, akcionár návrhom, uvedeným pod č. 6/I/2001 navrhol, „aby bolo prijaté uznesenie, ktorým sa vyzýva predstavenstvo, aby odpovedalo na nasledujúce otázky“. Návrh získal 2 hlasy z 333 411, teda uznesenie nebolo prijaté. V zápisnici je uvedený výsledok hlasovania. Pod nadpisom Uznesenie č. 6/I/2001 nie je uvedené znenie uznesenia. Je to len konštatovanie, že akcionárom navrhnuté uznesenie nebolo prijaté. Rovnako to bolo v prípade návrhu uznesenia pod č.14/I/200, ktorým akcionár navrhol prijať uznesenie „že akcionár je oprávnený obdržať na valnom zhromaždení informácie týkajúce sa...“.Výsledok hlasovania bol rovnaký. Keďže uvedené uznesenia neboli prijaté, nie je možné vyhlásiť ich za neplatné.

Obchodný zákonník do 31. 12.2001 nemal podrobnú úpravu o procese poskytovania informácií na valnom zhromaždení obdobnú terajšiemu zneniu § 180 Obch. zák. Podľa názoru dovolacieho súdu, vtedajšia úprava neumožňovala domôcť sa poskytnutia informácie formou

žaloby o určenie neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia. Žaloba podľa § 183 Obch. zák. (rovnako ako podľa neskoršieho znenia) umožňovala zrušiť uznesenie, alebo žalobu zamietnuť. Rozhodnutím o zrušení uznesenia sa spoločnosti neukladá žiadna povinnosť, preto ani kladné rozhodnutie nemôže byť prostriedkom, ktorý by nútil spoločnosť informáciu poskytnúť. Z hľadiska cieľa, ktorý by malo dosiahnuť, je takéto rozhodnutie nevykonateľné. Neobsahuje, ani nemôže obsahovať príkaz, aby valné zhromaždenie znovu rozhodovalo a hlavne, ako má rozhodnúť. Aj po zrušení uznesenia môže nové uznesenie vzniknúť len z hlasovania akcionárov. Vykonateľné rozhodnutie bolo možné dosiahnuť len na základe žaloby, ktorou sa žiada spoločnosti uložiť povinnosť poskytnúť žalobcovi konkrétnu informáciu (§ 80 písm. b/ O. s. p.). Napokon, ani pri terajšej úprave súd v súvislosti s poskytnutím informácií nepreskúmava a nerozhoduje o platnosti uznesenia valného zhromaždenia alebo rozhodnutia dozornej rady. Ak dozorná rada spoločnosti rozhodne o tom, že informáciu neposkytne, rozhodne súd na základe návrhu (žaloby) akcionára, že spoločnosť je povinná informáciu poskytnúť (§ 180 ods. 3 až 5 Obch. zák.). Povinnosť uloží spoločnosti rozsudkom, ktorý je vykonateľný.

Rozhodnutie odvolacieho súdu v časti, ktorou zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa, je vecne nesprávne, keďže vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dovolací súd preto podľa § 243b ods. 2 O. s. p. rozsudok odvolacieho súdu v tejto časti zmenil tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

V časti, ktorou dovolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, nebolo prípustné dovolanie podľa § 238 ods. 1 O. s. p. Keďže dovolací súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p., dovolanie podľa § 218 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením 243b ods. 4 O. s. p. ako neprípustné odmietol.

Obe procesné strany mali v dovolacom konaní len čiastočný úspech, dovolací súd im preto podľa § 243b ods. 4 v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 a § 142 ods. 2 O. s. p. nepriznal náhradu trov dovolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2009

JUDr. Peter Dukes, v. r.

predseda senátu